

Tämä on rinnakkaistalenne.

**This is a self-archived version
of the original article.**

**Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/
To cite this article:**

Hautio, Minna (2019).

Toisiin tiloihin – kirjaimellisesti ja kuvaannollisesti.

AMK-lehti / UAS Journal, 4/2019.

URL: <https://uasjournal.fi/4-2019/toisiin-tiloihin/>

Toisiin tiloihin – kirjaimellisesti ja kuvaannollisesti

Kirjoittaja: Minna Hautio, FM, lehtori, Humanistinen ammattikorkeakoulu

Kuva: Heini Sorakivi / Aboa Vetus & Ars Nova

English summary:

To Other Spaces – Both Literally and Figuratively

Today the audience development programmes of museums encompass a broad range of activities and target groups. A recent experiment in developing this field is currently being carried out by Aboa Vetus & Ars Nova Museum, The Museum of Technology, Humak University of Applied Sciences and Junior Achievement Finland. The idea was based around using museums as sources for innovation. To test and develop the idea, think tanks and innovation courses were arranged for university students. Learning to innovate in museums combines formal and informal ways of learning. The key factor is to facilitate innovative thinking as much as possible by informal learning and help it develop into an innovation by providing a formal structure to support it. During the process students were exposed to several artistic and thematic interventions in the museums. This, and the aesthetic and relaxing atmosphere of the museum, helped them distance themselves

from the boundaries of the more ordinary thinking created by classroom setting and become more creative. Feedback was overall positive and the results show that museums can, indeed, be useful places for boosting innovative thinking.

Toisiin tiloihin – kirjaimellisesti ja kuvaannollisesti

Museoilla on vahva missio olla aktiivinen osa yhteisöä. Yleisötyön muodot ovat laajentuneet käsittämään yhä laajempia yleisöryhmiä ja toiminnan muotoja. Yksi uusista avauksista on ESR-rahoitteinen [Museot innovaatioalustoina -hanke](#), jossa Aboa Vetus & Ars Nova -museo ja Tekniikan museo yhdessä Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) sekä Nuori Yrittäjyys ry:n kanssa parhailaan tutkivat mahdollisuuksia käyttää museoita innovaatioiden sytykkeenä. Kohderyhmänä ovat nuoret korkeakouluopiskelijat, ja tavoitteena on innovaatio-osaamisen lisäksi kehittää opiskelijoiden työelämätaitoja ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Hankkeessa on toteutettu innovaatiokokeiluja museossa ajatushautomojen ja innovointikurssien muodossa. Ajatushautomoissa asiantuntijat johdattelivat ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, joiden työstämistä jatkettiin innovointikursseilla museosisältöjä ja innovaatioharjoitteita hyödyntämällä. Innovointikurssit pohjautuvat Nuori Yrittäjyys ry:n luomaan [Let's Innovate](#) -konseptiin.

Innovaatioiden kohderyhmäkirjo ja tavoitteet asetettiin tarkoituksella mahdollisimman laajaksi. Niissä ei, kuten ei myöskään ajattelussa, haluttu rajoittaa pelkästään museoiden toimintakenttään. Museotiloja on käytetty työskentelyssä hyödyksi sekä fyysisinä tiloina että inspiraation virittäjinä. Innoitusta ja uusia ajattelukulkuja on houkuteltu esiin erilaisilla interventioilla, joissa on tehty pohittamiseen, eläytymiseen ja toisin ajattelemiseen liittyviä harjoituksia museoammattilaisten ja taiteilijoiden ohjaamina. Hankkeessa testatut harjoitteet on koottu [työkirjan](#) muotoon.

Prosessissa oppijoina ovat kurssille osallistuneiden opiskelijoiden lisäksi myös museoiden ja ammattikorkeakoulun ohjaajat ja asiantuntijat, sillä tavoitteena on kehittää kaikkien osapuolten innovaatiotoimintaosaamista. Lähtökohta on hedelmällinen: molemmissa instituutioissa oppiminen on tavoiteltava asia, mutta siinä, missä museoiden lähtökohta ja tavoite on informaali oppiminen, määrittelee oppilaitoksen työtä pitkälti myös formaali oppiminen. Innovaatiotoiminta tuo nämä kaksi kiinnostavalla tavalla lähekkäin. Innovaatioissa olennaista on ajatusten vapaa liikkuvuus, törmäytys ja kiepauttelu. Formaaleiden rakenteiden on syytäkin astua syrjään vapaan ideointivaiheen tieltä. Kuitenkin ideat kaipaavat tuekseen myös rakennetta kyetäkseen muotoutumaan valmiiksi innovaatioksi. Tässä auttaa kurssin struktuuri ja tavoitteellisuus, ja, ehkä yllättäen, myös tiivis aikataulu. Tiukka aikataulutuksen erilaisine nopeatempoisine välitehtävineen pakottaa sanallistamaan ajattelua ja ottamaan riskejä, ja tuolloin yhteinen ajattelu voi tuottaa uusia innovatiivisia kombinaatioita. Informaali oppiminen puolestaan suosii ajattelua ilman rajoja ja selkeitä tavoitteita. Joskus sen tavoitteena voi olla pelkkä ajattelu itse. Toimintaympäristönä museon kaltainen informaali tila stimuloi vapaata assosiaatiota ja sillä on potentiaalia tuottaa absurdejakin ajatusyhdytöitä.

”Historian ja taiteen museossa työskentely loi syvyyttä kaikkeen tekemiseen.” (Opiskelijapalaute)

Uudenlainen toiminta uudenaikaisissa ympäristöissä osoittautui monella tapaa hyödylliseksi: Oppilaitoksen ulkopuolisissa tiloissa järjestetty opetus on aina avartava kokemus niin opiskelijoille kuin lehtoreillekin. Kurssille osallistui Humakin kulttuurituotannon opiskelijoiden lisäksi opiskelijoita myös muista korkeakouluista, mikä toi tervetullutta monialaisuutta ja uutta näkökulmaa ajatteluun. Toiminnallisuus ja mielikuvallistaminen museoissa toivat työskentelyyn puolestaan tarvittavaa vääntömomenttia, jolla oma ajattelu saatiin hyvällä tavalla karkaamaan tavanomaisista uomistaan.

Opiskelijat kuvaavat palautteessaan museon olevan inspiroiva, virikkeellinen, innostava ja luovuutta lisäävä toimintaympäristö. Sen kuvailtiin lisäksi olevan rauhoittava ja esteettinen. Museoympäristön koettiin myös herättävän aivojen toimintaa, tarjoavan syvyyttä kaikkeen tekemiseen ja herättävän mielikuvituksen. Lyhyesti sanoen – sen nähtiin tarjoavan monipuolisesti sitä, mitä normaali luokahuoneopetus yleensä ei tarjoa.

Formaalin oppimisen näkökulmasta oppimistavoitteet täyttyivät odotetulla tavalla: opiskelijat teuttivat innovaatioprosesseja onnistuneesti, kaikkine vaiheineen. Ammattiosaamisen ja työelämätaitojen osalta kurssi on kehittänyt innovaatio-osaamisen lisäksi ainakin vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoja, organisointi-, projektityö- ja suunnitteluosaamista sekä stressinsietokykyä. Informaalin oppimisen näkökulmasta vaikutukset ovat sekä kauaskantoisemmat että vaikeammin määriteltävissä. Oletettavaa on, että ainakin museoiden merkitys ja mahdollisuudet ovat kurssille osallistuneiden mielessä saaneet uusia ulottuvuuksia.